

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD súhlasí s predloženým materiálom a odporúča ho na ďalšie legislatívne konanie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

APZD k predmetnému návrhu zákona v rámci medzirezortného pripomienkového konania uplatnila 8 zásadných pripomienok, pričom 3 zásadné pripomienky boli akceptované a 4 čiastočne akceptované. 2 pripomienky boli po vysvetlení na rozporovom konaní neakceptované. Rozpory boli odstránené. Zásadné pripomienky pritom smerovali k najmä k dosiahnutiu nasledovných zmien:

- K doplnenie dostatočne určitého vymedzenia stavieb, na ktoré sa bude vzťahovať nová povinnosť pôvodcu odpadov zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácie. Na základe našej pripomienky bolo ustanovenie doplnené tak, že sa bude týkať akejkoľvek stavby nad 300 m² zastavanej plochy, pričom pre danú stavbu je vydané stavebné povolenie, resp. iné obdobné povolenie/ rozhodnutie podľa stavebného zákona.
- V rámci povinnosti **zabezpečiť pred vznikom odpadu preukázateľný zmluvný vzťah o fyzickom nakladaní s ním** sa pod pojmom „preukázateľný zmluvný vzťah“ bude mať na mysli nielen zmluva v pravom slova zmysle ale aj iné doklady hodnoverne preukazujúce tento zmluvný vzťah (napr. objednávka s faktúrou, písomné preukázanie účasti firiem nakladajúcich s odpadom).
- Navrhovali sme predĺženie termínu na písomné ohlásenie ukončenia demolačných prác, ktorý bol **predĺžený z 30 dní na 90 dní**.

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že ministerstvo prisľúbilo na rozporovom konaní k návrhu zákona, že APZD prizve k príprave návrhu vyhlášky, ktorá ustanoví podrobnosti k novým ustanoveniam návrhu zákona, pričom sa tak však zatiaľ nestalo.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah materiálu

Materiál bol predložený Ministerstvom životného prostredia SR na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2022.

Stručný popis navrhovaných zmien:

- Zavádza sa **nová povinnosť pre pôvodcu stavebných odpadov zabezpečiť zhodnotenie a recykláciu stavebného odpadu a odpadu z demolácie** vrátane spätného zasypávania ako náhrady za iné materiály pri stavbách **nad 300 m² zastavanej plochy** najmenej vo výške záväzných cieľov a limitov zhodnocovania a recyklácie, ktoré ustanovuje príloha č. 3 časť VI bod 2 návrhu zákona. (§ 77 ods. 3 písm. a)
- Pôvodcovi odpadu sa ďalej ustanovuje povinnosť:
 - **vykonávať selektívnu demoláciu postupmi ustanovenými vykonávacím predpisom** pre nakladanie s odstránenými stavebnými materiálmi určenými na opätovné použitie, vedľajšími produktami a stavebnými a demolačnými odpadmi tak, aby bolo zaistené ich maximálne opätovné využitie a recyklácia, (§ 77 ods. 3 písm. b)
 - **prednostne materiálovo zhodnotiť stavebné odpady a odpady z demolácií a výstup z recyklácie realizovaný priamo na stavbe prednostne využiť pri svojej činnosti**, za podmienky, že je to technicky, ekonomicky a organizačne možné. (§ 77 ods. 3 písm. c)
 - **zabezpečiť pred vznikom odpadov preukázateľný zmluvný vzťah o fyzickom nakladaní s nimi**, uzatvorený minimálne v rozsahu určenom vykonávacím predpisom, pôvodca odpadu má mať buď priamy zmluvný vzťah, respektíve aspoň reálnu informáciu (od generálneho dodávateľa stavby) o oprávnenej osobe, ktorá bude zabezpečovať nakladanie so stavebnými odpadmi alebo odpadmi z demolácií zo stavby. Uvedená povinnosť je navrhovaná aj pre fyzické osoby, ktoré si budú stavebnú činnosť realizovať svojpomocne. (§ 77 ods. 3 písm. d)
 - **oznamovacieho charakteru, ktorá by mala spočívať v písomnom nahlásení nasledovných informácií** orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva
 - a) **pred realizáciou demolačných prác (najneskôr tri pracovné dni vopred)**: spôsob selektívnej demolácie obsahujúci aj druh, kategóriu, predpokladané množstvo odpadu a plánovaný spôsob, ktorým bude odpad zhodnocovaný alebo zneškodňovaný,
 - b) **po ukončení demolačných prác (najneskôr do 90 dní)**: vyhodnotenie selektívnej demolácie obsahujúcej druh, kategóriu, množstvo odpadu a spôsob, ktorým bol odpad zhodnocovaný alebo zneškodňovaný, v rozsahu ustanovenom vykonávacím predpisom.
- **Doplňa sa nový základný pojem** pre oblasť nakladania so stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií - **selektívna demolácia**, ktorou je postup/činnosť, pri ktorej sa určia postupnosti demolačných činností s cieľom umožniť oddelenie a triedenie stavebných materiálov a odpadov.
- **Upravuje sa kto je pôvodcom odpadu pri stavebných prácach a demolačných prácach**, pričom sa rozlišuje či sa výkon práce vykonáva pre fyzickú osobu, fyzickú osobu – podnikateľa, alebo právnickú osobu. Jednoznačne sa vymedzuje, že pôvodcom odpadov je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ,

ktorej bolo vydané stavebné povolenie. Uvedenou úpravou sa zjednotilo definovanie pôvodcu odpadov pre všetky stavebné činnosti, tak bodové ako aj líniové.

- Ponecháva sa definovanie zodpovednosti za odpady vznikajúce v dôsledku uskutočňovania výstavby, údržby, rekonštrukcie a demolácie komunikácií, ktorá sa vzťahuje na osobu, ktorej bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu, údržbu, rekonštrukciu alebo demoláciu komunikácií.
- V rámci prechodných ustanovení sa upravuje, že pokiaľ ide o povinnosti podľa § 77 ods. 3 písm. a) až d) pôvodca odpadu vo vzťahu k činnostiam, ku ktorým boli vydané povolenia podľa osobitného predpisu pred účinnosťou tohto zákona **musí zosúladiť tieto povinnosti do šiestich mesiacov od účinnosti zákona.**
- V nadväznosti na novo zavádzané povinnosti (napr. § 77 ods. 3 a 4) sa zároveň zavádzajú pokuty za nesplnenie novo doplnených povinností v rozmedzí od 1 200 eur do 120 000 eur.
- V prílohe č. 3, časť VI. sa dopĺňa nová časť tejto prílohy, ktorou sa má naplniť požiadavka z Plánu obnovy a odolnosti, komponent 2 – Obnova budov, reforma 3 – Reforma nakladania so stavebným odpadom podľa ktorej by najmenej 70 % (hmotnosti) stavebného odpadu a odpadu z demolácií, ktorý vznikne na stavbe, malo byť recyklované a splnenie tohto cieľa je povinnosťou pôvodcu uvedených odpadov.
- V prílohe č. 8b sa upravujú právne podmienky pre používanie nekontaminovaných výkopových zemín, vyfrézovanej asphaltovej zmesi a odstránených stavebných materiálov ako vedľajšieho produktu za dodržania súbežne technických podmienok ustanovených vo vykonávacom predpise.
- Podrobnosti o jednotlivých novo navrhovaných ustanoveniach v návrhu zákona (najmä § 77) bude upravovať vykonávací predpis MŽP SR, ktorý bude predmetom samostatného legislatívneho procesu. Počas rozporových konaní bolo dohodnuté, že niektoré akceptované pripomienky APZD budú zapracované do tohto vykonávacieho predpisu.

Navrhovaný dátum účinnosti: 30. júna 2022 z dôvodu požiadavky Plánu obnovy